

ગાંધીનગર સમાચાર
તા. ૬-૧-૨૦૧૪, સોમવાર
તંત્રી સ્થાનેથી....

ચિનુમોદીને સાહિત્ય અકાદમી એવોર્ડ

પચીસ વર્ષ મોડો પણ આખરે કેન્દ્રીય સાહિત્ય અકાદમીનો એવોર્ડ ચિનુ મોદીનું ઘર શોધતો આવ્યો એનો હરખ જ કરીએ. બહુ જ મોટા ગજાના આ સર્જકને કોઈને કોઈ કારણસર વખાણે નાખી મુકાયા હતા. છેલ્લે મોરાર્જીપુત્ર પ્રેક્ષિત નરસિંહ મહેતા એવોર્ડથી નવાજવામાં આવ્યા ત્યારે પણ એવોર્ડ લાભસ્કંદ ઠાકર અને સિતાંશુ મહેતાએ નહીં સ્વીકાર્યો ત્યારે ‘શોદી ચડાવો શૂળીએ, જાડા નરને જોઈ’ વાળી અંદેરી નગરીની રસમ મુજબ આપી દેવો પડ્યો હોય એવું, કોણામાં પાંચ શેરી ફૂટી નાખવા જેવું વાતાવરણ સરખવા પામ્યું હતું. મોરાર્જીપુત્ર ચિનુ મોદીને નવી પેઢીના સર્જકોની જેમ ચિનુ કાકા અને કચારેક તો ચિનુ બાપા કહી સંબોધે છે. અંગત જીવનની વિષમતાઓનો ખુલ્લો એકરાર કરનારા આ મૂઠી ઊંચેરા કવિ-નાટ્યકાર ગુજરાતી પ્રજાના લાડકા કવિ છે. પરંતુ સાહિત્ય જગતની ઘણી ઘોરી ઘટ ઊંઘેલી એક ખાસ ટોળકીએ એમને હરહંમેશ ટાળવાના જ કારણ ક્યા છે. અલભત આવા ઉપેક્ષિત સર્જકોની સંખ્યા પણ ડગ્ગનેક આંકડો આંબી જાય એવડી છે. ગાંધીનગરમાં આચાર્યનો અંતિમ અધ્યાય પસાર કરી રહેલ મોહમદ માકડ, ગુણવંત શાહ, સ્વામી સચ્ચિદાનંદ, પ્રસિદ્ધ નવલકથાકાર દિનકર જોષી કે સિદ્ધહરત સર્જક ડો. કેશુભાઈ દેસાઈ અને સ્વર્ણમુકુર પંડ્યાનાં નામ તરત જ સ્મરણે ચડે. એમનાં કરતાં ઓછા બાણીતા અને ઉત્તરતી કક્ષાના તેમજ જુનિયર સાહિત્યકારોને આ એવોર્ડ કચારનોય મળી ચૂક્યો છે. આમાં જે પ્રકારનો વાટકી વ્યવહાર ચાલતો રહ્યો છે તે હવે ગુજરાતી સાહિત્ય જગત માટે અજાણી બાબત નથી. પરંતુ એવી દારકાની છાપ વગર પણ સંદ્રકાન્ત બક્ષી જેવા મોટા લેખકોએ એમનો આગવો માર્ગ કંડારીને સર્જકતાનો વિજય વાવટો ફરકાવ્યો છે. ચિનુ મોદી એ કોઈ એવોર્ડનો મોહતાજ સર્જક નથી રહ્યો. ગુજરાતી ગઝલનું એ ગરવું શિખર છે અને નાટ્યક્ષેત્રે એમણે યાદગાર પ્રદાન કર્યું છે. એમણે કથા સાહિત્ય અને વિવેચન ક્ષેત્રે પણ પ્રદાન કર્યું છે. ગુજરાતી ઉપરાંત ચિનુ મોદીની ઉર્દૂ ગઝલોનો સંગ્રહ પણ પ્રગટ થયો છે. ગઝલ અને સોનેટથી પ્રેમાનંદ પ્રકાશનાં આખ્યાન કાવ્યો સુધી એમની ગતિ છે. એમનો અમૂત મહોત્સવ ઉજવાયો ત્યારે ગુજરાતી સાહિત્ય જગતમાં નવો જ ચીલો ચાતરાયો હતો. એ પોતે પ્રણાલિકાલંબજ છે એટલે એમનું અમૂત પર્વ પણ એવી જ શૈલીમાં ઉજવાયું હતું. એમનાં નાટકોની ભજવણી દ્વારા પ્રશંસા અને સર્જકોએ એમાં ઉમળકાભેર ભાગ લીધો હતો. ચિનુ મોદીને હાંસિયે મૂકવાના પ્રયાસો આખરે વાંચિયા નીવડયા અને કોઈ પણ એવોર્ડ કરતાં ગુજરાતની પ્રજાના હૈયે અંકિત થયેલી એમની છવિ જ એમના માટે સૌથી મોટું સન્માન બની રહી છે. હજી એમને રણજિતરામ મળવો બાકી છે. પરંતુ એથી શું? ચિનુ મોદી તો પોતે જ ગિરગૂર્ણીને મળેલો સોહામણો એવોર્ડ બની રહ્યા છે. એમના કથણતા સ્વાસ્થ્યમાં પંચોતેરમે વર્ષે જે મોટી ઘાત આવી એમાંથી ઉગરી ગયા એ જ શું સરસ્વતીના આ લાડકા પુત્રને મળેલું મોટું પારિતોષિક નથી? ચિનુ મોદી શતાયુ અને અંતે ગુજરાતી ભાષાને સવિશેષ સમૃદ્ધ કરતા રહે એ જ શુભેચ્છા. ખરું પૂછો તો આપણી ભાષા આવા લોકભિય સર્જકો થકી જ જીવતી રહેવાની છે.

ગાંધીનગરની નુત્યની વિવિધ -નૃત્તિઓ સાથે સંકળાયેલ તેમજ કથક નુત્ય પારંગત જયંતિ બ્રહ્મભટ્ટ દ્વારા ચલાવાતી સંસ્થા કલાધાટની વિદ્યાર્થિનીઓ મિહિકા પટેલ, સુની, અને ગજલએ પદ્મવિભૂષણ શ્રી બિરજૂ મહારાજના અમદાવાદ ખાતેના રોકાણ દરમ્યાન કથકની વિદ્યાર્થિનીઓની તાલીમ માટે પસંદગી કરી તેમાં આ વિદ્યાર્થિનીઓની તાલીમ માટે પસંદગી થતા તેઓએ અમદાવાદની હરીકિંગ વિઝ્યુઅલ આર્ટ ગેલેરી ખાતે પંડિત બિરજૂ મહારજે દિવસ દરમ્યાન સતત ૪ દિવસ કથક નુત્યની તાલીમ આપી. આ તાલીમ દરમ્યાન સુ. શ્રી. સાસ્વતી સેન જેવા ઉચ્ચ કોટીના મહારાજજીના શિષ્યા પણ મહારાજજી સાથે માર્ગદર્શન આપવા ઉપસ્થિત હતા. આ તાલીમ દરમ્યાન મહારાજજી પાસેથી કથક નુત્યની બારીકીઓની સમજ મેળવી એક અદભૂત અનુભવ નક્કર થયો હતો. ખૂબજ કઠીન લાગતી મુદ્રાઓ પણ ખૂબ જ સહજતાથી સમજાવી સરળ બનાવી તેને શીખવી હતી. હાલમાં ચાલી રહેલા સફર સમારોહના તેમના રોકાણના કારણે આ લાભ મેળવી શકાયો. આ દરમ્યાન કલાધાટ સંસ્થાના જયંતિ બ્રહ્મભટ્ટએ પણ ઉચ્ચ તલીમ લીધી હતી. જેમાં તાલ ખપતાલ તથા દરબારી રાગમાં તરાનાની તાલીમ આપવામાં આવી હતી.

કોલવડા પગાર કેન્દ્ર શાળામાં એન.એસ.એસ. કેમ્પ યોજાયો : ગામમાં સફાઈ કરવામાં આવી

આર.જી. પટેલ કન્યા, એસ.બી. પટેલ ઉચ્ચતર શાળાની વિદ્યાર્થિનીઓએ ભાગ લીધો

ગાંધીનગર, તા. ૫ કઠી કેમ્પ સે. ૨૨ ખાતે આવેલી આર.જી. પટેલ કન્યા માધ્યમિક અને શ્રીમતી એસ.બી. પટેલ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા દ્વારા એન.એસ.એસ. કેમ્પ કોલવડા પ્રાથમિક શાળામાં યોજવામાં આવ્યો હતો. શહેરની શિક્ષણક્ષેત્રે અગ્રેસર એવી શ્રીમતી આર.જી. પટેલ, કન્યા માધ્યમિક અને શ્રીમતી એસ.બી. પટેલ ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા દ્વારા એન.એસ.એસ. કેમ્પ યોજવામાં

હરિની દષ્ટિ...

૭ માર્ચે સુધીમાં ચૂંટણી ની તારીખ નક્કી થશે

સાહેબ, ચૂંટણીની તારીખો નક્કી થવામાં છે હવે, મહિલા કાર્યકર ઉપરાંત પુરુષ કાર્યકરની પણ જરૂર પડશે... !!

સાદરામાં ૧૧ મીએ શાળાકીય રમતોત્સવ

ગાંધીનગર જિલ્લાની પ્રાથમિક શાળાના બાળકોનો જિલ્લા કક્ષાનો રમતોત્સવ આગામી ૧૧ મી જાન્યુઆરીના રોજ સાદરા મુકામે યોજાશે. જેમાં ૧ હજારથી પણ વધુ બાળકો ભાગ લેનાર છે. આ રમતોત્સવની વિશેષતા એ છે કે બાળકો સાથે શિક્ષકો પણ જોડાનાર છે. જિલ્લાના ૩૦૦ થી પણ વધુ શિક્ષકો વચ્ચે યોગાસન સહિતની વ્યક્તીગત સ્પર્ધાઓ યોજાવાની છે. સાદરા ખાતે યોજાનાર આ રમતોત્સવને લઈ શાળાઓ દ્વારા તૈયારીઓ શૈલેષ રાવલ ઉપસ્થિત રહીને ગુજરાતમાંથી પસંદ પામેલા ૬૦ શિબિરાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપશે.

વિવિધ સ્પર્ધા યોજાઈ

તાજેતરમાં ગોડાડરીયા પ્રાથમિક કન્યા શાળા ખાતે વિવિધ સ્પર્ધાઓનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સ્પર્ધામાં ધો. ૩ અને ૪ ના વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. જેમાં લીલું ચમચી, દોરડાકૂદ, દેડકાદોડ, કુચ્છાકોડ જેવી રમતો યોજાઈ હતી. વિજેતા વિદ્યાર્થીઓને નામ આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા હતા.

ગુજરાતી લોકોમાં દોડ જીવનનો ઉત્સવ : મોદી

અમદાવાદ, તા.૦૫ ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીએ આજે અમદાવાદ મેરેથોન ૨૦૧૪ને લીલીગ્રંડી આપતીવેળા કહ્યું હતું કે, દોડ સ્પર્ધા કદમ સાથે મન અને મસ્તદ ખેડાય છે અને સમાજને જોડવાનો અવસર છે. નરેન્દ્ર મોદીએ કહ્યું હતું કે, દોડવીરો ખેલદિલી પુર્વક આમા ભાગ લઈ રહ્યા છે. આ ખેલદિલી રાખવા બદલ મોદીએ તમામને અભિનંદન આપ્યા હતા. મહાપાત્રા ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. અન્ય હોદ્દાઓ પણ મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

પતિ અને પત્નીએ છૂટા પડતી વખતે બાળકનો સંયુક્ત રીતે વિચાર કરવો જોઈએ અને હરહાલતમાં બાળક લાગણીથી વંચિત ન રહે તે બાબતે કાળજી લેવી જોઈએ

જીવતી અને મોહન અને બંનેના આગલા ઘરના બાળકો એ બાબતે વિગતે જણાવું તો, જીવતીના અગાઉ બે વાર લગ્ન થઈ ચૂક્યા હતા અને બંનેનું આ ત્રીજું લગ્ન હતું. બંનેના આગલા બંને લગ્નજીવનને કારણે થયેલા સંતાનો એમ કુલ પાંચ બાળકો જીવતી અને મોહને સાચવવાના હતા. આંગણીચાત બાળક અને તેના પ્રશ્નો એ કોઈ નવી સમસ્યા નથી. તેના ઉપર અનેક નવલકથાઓ પણ લખાયેલ છે. આવી બંધી બાબતોથી સમાજના લોકો વાકેફ નથી એવું નથી પરંતુ કેટલીક બાબતોને પરાણે સ્વીકૃતિ આપવી પડે છે. બાળક જે માતા પાસે હોય અને માતા અને પિતાનું કોઈપણ કારણસર છૂટા પડવાનું થાય ત્યારે બંનેમાંથી કોઈએક પાસે બાળકનો કબજો અને વાલીપણું રહે છે. જે માતા પાસે બાળકનો કબજો રહે અને એવી માતાના જયારે પુનઃ લગ્ન થાય ત્યારે મહદ અંશે માતા બાળકને સાથે લઈને જતી હોય છે અને આ પ્રકારના બાળકોને આંગણીચાત બાળકો કહેવામાં આવે છે.

સ્વાભાવિક રીતે માતા જે બાળકને સાથે લઈને ગઈ હોય અને જન્મથી તેણીના પાસે રહ્યું હોય તેવું બાળક માતાને વહાલું હોય. પિતાની બાબતમાં પણ કોઈ અંશે એમ જ સ્થિતિ જેવા મળે છે. જયારે પરીક્ષિત સ્ત્રી અને પુરુષ એટલે કે પતિ-પત્ની એકબીજાથી કોઈપણ સંજોગમાં છૂટા પડે ત્યારે જે પતિ બાળકોને સ્વીકારે અને આ બાળક પતિ સાથે પણ લાગણીના તંતુએ જોડાયેલું હોય છે અને એમ આવી પુરુષ જે પુનઃ લગ્ન કરે તો પોતાના આગલા ઘરના બાળકની માયા, મમતા, લાગણી યથાવત રહે છે. સર્વોચ્ચ અદાલતે પણ પિતાને કુદરતી વાલી ગણાવ્યો છે તે બાબતમાં તથ્યતો છે જ.

પતિ અને પત્ની વચ્ચેની તકરારમાં બાળકનું વાલીપણું અને કબજો એ પણ એક ત્રીજા પ્રકારની તકરાર બને છે. આ સંદર્ભે ‘ગાડિંગ્સ અનેડ વોર્ડઝ એક્ટ’ અસ્તિત્વમાં છે. આપણે આ કોલમમાં ભવિષ્યમાં આ કાયદા વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરવાના છીએ. પરંતુ હાલમાં તો આ કાયદાનો ઉલ્લેખ એટલા માટે કરું છું કે બાળકોનું ભવિષ્ય, સલામતી વગેરે સંદર્ભમાં પતિ અને પત્ની એટલે કે માતા અને પિતા બંનેમાંથી કોની પાસે વધારે સારી રીતે બાળક સચવાઈ શકશે તે સંદર્ભે

કાયદામાં વિશેષ જોગવાઈ છે અને છતાં જોવા જેવી એવી બાબત છે કે જીવતી અને મોહન જેવા કેસો રોજબરોજ બનતા રહે છે. પતિ અને પત્ની છૂટા પડ્યા હોય અને આ બાળકની સારસંભાળ અને કાળજી લેવા સક્ષમ ન હોય તો તેવા બાળકો માટે સ્પેશ્યલ હોમ ફોર બોયઝ અને સ્પેશ્યલ હોમ ફોર ગર્લ્સની પણ જોગવાઈ છે. આવા અનેક બાળકોના સંપર્કમાં રોજબરોજ આવવાનું થાય છે અને તેના આધારે, તેઓની મનોવેદનાના આધારે એવું લાગે છે કે પતિ અને પત્નીએ છૂટા પડતી વખતે બાળકનો સંયુક્ત રીતે વિચાર કરવો જોઈએ અને હરહાલતમાં બાળક લાગણીથી વંચિત ન રહે તે બાબતે કાળજી લેવી જોઈએ.

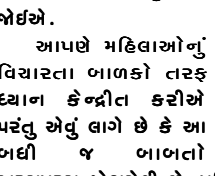
આપણે મહિલાઓનું વિચારતા બાળકો તરફ ધ્યાન કેન્દ્રીત કરીએ પરંતુ એવું લાગે છે કે આ બંધી જ બાબતો અસ્પષ્ટ જોડાયેલી છે. પતિ અને પત્ની છૂટા પડ્યા બાદ તેઓનું પુનઃ લગ્ન થાય અને ત્યાર પછી બાળકોના પ્રશ્નો ઉભા થાય તેવું આજસ્તુથી બનતું આવ્યું છે. અલભત કેટલાક કેસોમાં આવા બાળકોને સગી જન્મેલાથી પણ વધારે પ્રેમ સાવકી માતાએ આપેલ હોય તેવા કિસ્સાઓ અનેક જોયા છે.

સમાજમાં સારી બંધી બાબતો તો છે જ પરંતુ અહીં આપણે જે પ્રશ્નો ઉભા થાય તે સંદર્ભે વિચાર કરવાનો છે તેથી પતિ-પત્નીના તકરારમાં ઉભા થતા પ્રશ્નોને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવે છે.

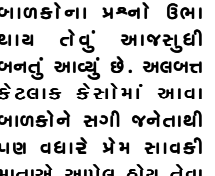
જયારે ડોમેસ્ટીક વાયોલન્સ એક્ટ અસ્તિત્વમાં ન હતો અને ભારતીય ફોરજારી ધારામાં કલમ-૪૯૮(અ) પણ આવી ન હતી ત્યારે પણ સ્ત્રીઓને થતી હિંસા અસ્તિત્વમાં હતી જ. એવું બનતુંકે એક સ્ત્રી કુટુંબ જીવનના ત્રાસથી થાકીને, કંટાળીને કે છેવટે હારીને અધિકારીના ફરજો અને કાર્યો..

કલમ -૯ : રક્ષણ અધિકારીની ફરજો અને કાર્યો (૧) આ કાયદા અંતર્ગત સક્ષમ મેજિસ્ટ્રેટની પ્રત્યક્ષ કાર્યવાહીમાં મદદરૂપ થઈ અને વિવાદ રૂસ્ત બાબતોને નિવેડો લાવવો કે નિરાકરણ લાવવા અર્થે મદદરૂપ થવું. (૨) ઘરેલું બનાવ અહવાલ મેજિસ્ટ્રેટને નિયત નમુનામાં આપવો તેમજ એક નકલ જ્યાં ઘરેલું હિંસા થયાનું જણાતાએ વિસ્તારની હકુમતમાં આવતા પોલીસ સ્ટેશનના સંબંધિત અધિકારીને અને જે તે વિસ્તારના અધિકારીના ફરજો અને કાર્યો..

કલમ -૯ : રક્ષણ અધિકારીની ફરજો અને કાર્યો (૧) આ કાયદા અંતર્ગત સક્ષમ મેજિસ્ટ્રેટની પ્રત્યક્ષ કાર્યવાહીમાં મદદરૂપ થઈ અને વિવાદ રૂસ્ત બાબતોને નિવેડો લાવવો કે નિરાકરણ લાવવા અર્થે મદદરૂપ થવું. (૨) ઘરેલું બનાવ અહવાલ મેજિસ્ટ્રેટને નિયત નમુનામાં આપવો તેમજ એક નકલ જ્યાં ઘરેલું હિંસા થયાનું જણાતાએ વિસ્તારની હકુમતમાં આવતા પોલીસ સ્ટેશનના સંબંધિત અધિકારીને અને જે તે વિસ્તારના

મહિલા સમાજ અને કાયદો
અંક-૨૫
ડો. ભાવના કે. જોશીપુરા

સર્વોચ્ચ અદાલતે પણ પિતાને કુદરતી વાલી ગણાવ્યો છે તે બાબતમાં તથ્યતો છે જ

ટચુડી

ખહેર ખબર

દર ગુરુવારે-રવિવારે

ગાંધીનગર સમાચાર

ફોન : ૨૩૨૨૨૫૦૧